

GAZETA bibliotecarului

Buletin informativ al Bibliotecii Naționale și al
Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova

Ianuarie-Februarie-
Martie 2010
Nr. 1, 2, 3 (111, 112, 113),
20 pag.

În acest număr:

31 martie 2010 –
Anul bibliologic
2009 – anul promovării
imaginii bibliotecii publice
în comunitate

23 aprilie –
Ziua Bibliotecarului

Mihai EMINESCU – 160

VALORI EMINESCIENE

- 1 Valori eminesciene
- 2 Calendar național 2010
- 4 Grigore Vieru – 75
- 6 Anul bibliologic 2009 –
Anul promovării imaginii
bibliotecii publice în
comunitate
- 7 Monografia *Biblioteca
Publică Orășenească
"Petre Ștefănuță"
Ialoveni*
- 8 Clipele de grație
ale lui Serafim Saka
- 10 Cenaclul omagial literar
"Traian Brad"
- 12 Biblioteci școlare
- 17 Premiera lecturilor
- 19 Cognoscere
- 19 IT

În luna ianuarie, anul 2010 la BNRM a fost inaugurată Expoziția *Valori eminesciene*, unde au participat: scriitori, bibliotecari, profesori, studenți, elevi, mass-media. Moderatorul expoziției, Alexe Rău, directorul general al Bibliotecii Naționale, a vorbit despre valoarea operei eminesciene de-a lungul celor 160 de ani în literatura română, despre cărțile expuse la expoziție. Pe parcursul întrunirii au mai luat cuvântul scriitori, oameni de știință: Ana Bantoș, cercetător științific coordonator al Institutului de Filologie al AȘRM, Nicolae Rusu, scriitor, Pavel Balmuș, cercetător științific al Institutului de Filologie al AȘRM, Fiodor Angheli, scriitor etc. De asemenea s-a făcut și un recital eminescian

susținut de Clubul Tinerilor Bibliotecari de la BNRM: Aliona Manda, specialist principal, și Tatiana Gheiceanu, specialist principal, Serviciul „Lectura publică”.

La încheiere toți vizitatorii au luat cunoștință cu tezaurul eminescian al expoziției, informându-se cu diferite cărți la următoarele compartimente: „Ce este viața?”, „Manuscriptum”, „Acte de familie”, „Ediții facsimile”, „Opere”, „Eminescu și Basarabia”, „Eminescu în limbile lumii”, „Eminesciana”, „Corpusul recepției în timp”, etc.

Expoziția „Valori eminesciene” a fost organizată de doamna Raisa Melnic, șefa Serviciului „Programe culturale” și echipa sa.

Raisa PLĂIEȘU

CALENDAR NAȚIONAL 2010

„Cărțile se fac din cărți.”

Umberto Eco

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Calendar Național ... / Valeria Matvei, Maria Șveț, Madlena Pușcașu [et al.] ; col. red. : Petru Soltan (preș.), Andrei Eșanu, Aurel Marinciuc [et al.] ; Bibl. Naț. a Rep. Moldova. – Ch. : S. n., 2009 (Imprimeria BNRM). – ISSN 1857-1549. ... 2010. – 2009. – 272 p. – Bibliogr. la sfârșitul art. – Ind. alf. al datelor memorabile documentate: p. 266-267. – 300 ex. – ISBN 978-9975-9968-5-3.

- - 1. Calendare – Date memoriale – Aniversări.

050.9

C 13

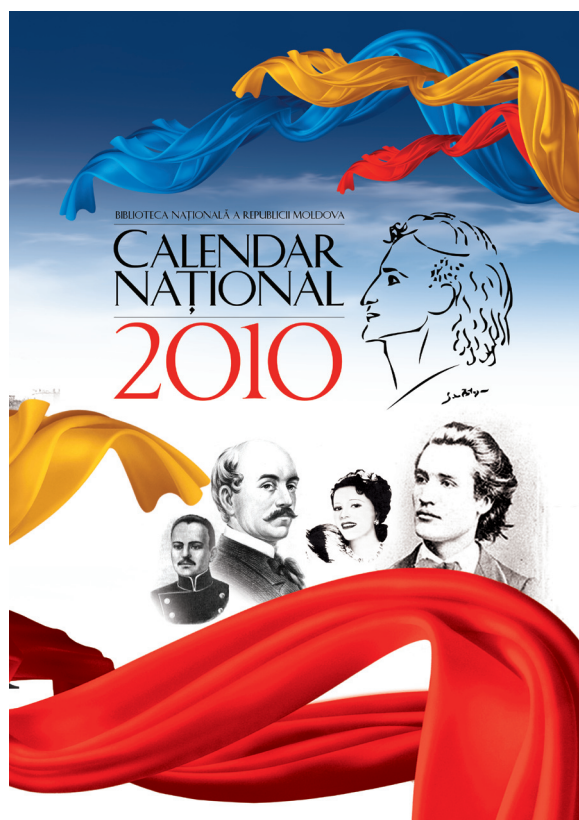
Acest *Calendar național* este răspunsul nostru dat la provocările anului în curs, o încercare „modestă” de a răspunde exigențelor celor cu tendințe de a cunoaște. Lucrare semnificativă, diversificată, de evocări deosebite a „anilor rotunzi”, care reprezintă și o părțică mică din Lumea din jur, constituie deja o prezență permanentă în viața noastră profesională. E destinată nu numai bibliotecarilor. Este așteptată, cunoscută, solicitată și se bucură de apreciere chiar și în mediul academic.

Fiind orientat spre a susține, a promova valori, an de an, fir cu fir, crescând în popularitate, cât și în volum, *Calendarul național* adună momente din trecut și prezent, fapte, chipuri diferite: de la creatori geniali până la personalități cu contribuții mai modeste la construirea și modelarea lumii de azi. Este o lucrare care are, de regulă, „îndrăzneala” de a aduna la un loc din cele ce a reținut istoria, lucruri știute deja de mulți, dar și ceea ce despre care mai puțin s-a scris sau se cunoaște, dar de unde tot se poate învăța. În timp, ne-am reconturat modalitățile tradiționale de lucru, am încercat să ținem pasul cu schimbările apărute, am considerat bine-venite anumite sugestii și propuneri care ni s-au oferit. Este un rezultat al eforturilor unite, al unei echipe consolidate, și am vrea să credem că ediția, în mare parte, ne-a reușit, iar scopul – atins: de a prezenta, între limitele impuse, cu claritate, o lucrare ce oglindește din ceea ce este considerat valoros în contextul anului 2010, evenimentele

le care se vor consemna la noi și în lume, spre ce să ne aplecăm, ce merită să mai amintim o dată, îndrăznesc să spun, chiar „salvând” de la uitare – din toate domeniile, din toate timpurile. Consider potrivite aici din spusele lui Salvador Dali: „Nu vă temeți de desăvârșire. N-o s-o atingeți nicicând”. Ei bine, și pentru că perfecțiunea în nimic nu există, nu vom idealiza nici noi. Totuși, suntem convingeți, că fiecare lucru început și dus până la capăt te învață oricum ceva. Fiind mereu în căutare de ceva nou, vom continua să învățăm și din experiență.

Voi încerca de a face o “excursie” printre labirinturile evenimentelor esențiale incluse în *Calendarul național* din 2010.

Acest an este declarat Anul Internațional al Comunicării, Apropierii între Culturi, al Biodiversității, al Luptei împotriva sărăciei și a excluziunii sociale, al Tineretului etc. Organisme internaționale ca ONU, UNESCO, Comisia Europeană, au numit anul în funcție de prioritățile și semnalele de alarmă la nivel global. Astfel, s-a considerat că este mult încă de făcut pentru a proteja valoarea diversității biologice pentru viață, că avem încă multe de învățat în materie de comunicare și de înțelegere a culturilor lu-

mii, iar campania lansată sub sloganul „Stop sărăciei acum!”, va uni eforturile de a ieși din criza creată. O serie de acțiuni se vor dedica și tinerilor planetei, care vor fi provocați și încurajați în acest an, pentru a se implica în activitățile societății. Europa și-a desemnat și o capitală a Tineretului – orașul italian Torino.

Lumea muzicală mondială stă sub semnul bicentenarului lui Frédéric Chopin (1810-1849), numit “poetul pianului”, unul dintre cei mai importanți compozitori ai tuturor timpurilor, și al bicentenarului lui Robert Schumann (1810-1856), celebru com-

pozitor și pianist german al perioadei romantice, cel care era convins că "artistul are nobila menire de a face lumină în adâncurile sufletului omenesc". În Calendarul marilor aniversări UNESCO, la un veac și jumătate de la naștere, se înscrie și sărbătorirea lui Anton P. Cehov (1860-1904). Este scriitorul, care a revoluționat teatrul și proza rusă, fiind astăzi unul dintre cei mai jucați autori dramatici în lume.

În rândul marilor evenimente UNESCO se înscrie și comemorarea lui Lev N. Tolstoi (1828-1910), împlinindu-se un secol de la stingerea lui din viață – "un geniu nemuritor", care în timpul vieții era deja recunoscut în Europa drept cel mai mare scriitor și gânditor al Rusiei.

Pagini aparte din *Calendar* am dedicat și "nemuritorilor" noștri scriitori – Mihai Eminescu, la 160 de ani de la naștere și Grigore Vieru, care ar fi împlinit 75 de ani.

La o sută de ani de la naștere va fi comemorată celebra basarabeană

Maria Cebotari, una dintre cele mai mari soprane din toate timpurile; numele ei îl poartă astăzi străzi din diverse orașe europene (Dresda, Viena, Salzburg, Bargas și Chișinău).

Va împlini un secol de la naștere Gheorghe Bezviconi, istoric și genealogist, membru al mai multor instituții științifice europene. Lui îi datorăm cel mai mult în ceea ce privește cunoașterea nobilimii basarabene din secolul al XIX-lea. A fondat, la Chișinău, publicația *Din trecutul nostru*, revistă foarte apreciată de Nicolae Iorga.

De asemenea, o sută de ani de la naștere va împlini și Vasile Coroban, profesor, critic și istoric literar, despre care V. Beșleagă menționa că este "primul și cel mai mare acuzat de naționalism".

La nouă decenii de viață se va omagia distinsul basarabean, stabilit la Paris, Eugen Holban, "demnitatea noastră națională în exil" (Vlad Pohlă).

Născut în Cubolta Basarabiei, este scriitorul Sergiu Grossu (1920-2009), refugiat la Paris, celebru militant pentru

cauza creștină. Din Basarabia a plecat și regizorul de la Hollywood, Lewis Milestone (Lev Mișteîn), născut în 1895, la Chișinău.

Dintre personalitățile remarcabile ale anului mai menționez numele actorului Ion Ungureanu, al primadonei Operei Naționale Maria Bieșu, al pictoriței Valentina Rusu-Ciobanu ș.a. Cu diferite aniversări vor fi omagiați și unii dintre colegii noștri: Ion Șpac, Elena Turuta, Nina Negru, Nelly Țurcan, Raisa Plăieșu ș.a.

Pentru a realiza, sau, mai bine zis, pentru a încheia acest *Calendar*, am deschis, posibil, chiar mii de volume, ca justificare este bibliografia alăturată fiecărui articol, și care dă esență informațiilor prezentate. "A lua idei dintr-o singură carte este plagiat, dar să scrii din două cărți – deja este o cercetare", spunea și aforistul american Wilson Milzner.

Valeria MATVEI
șef Serviciu
"Cercetări bibliografice"

ROMANUL DECENIULUI

Potrivit opțiunilor exprimate de criticii literari, *Orbitor* de Mircea Cărtărescu este cel mai bun roman românesc al ultimilor zece ani. Specialiștii au ales cele mai importante romane ale scriitorilor români publicate în perioada 2000-2010.

Cum primul deceniu al secolului XXI se apropie de sfârșit, „Adevărul literar și artistic” a vrut să afle de la specialiștii care sunt cele mai bune romane românești apărute din anul 2000 până în prezent. La invitația noastră, criticii literari au propus, fiecare, un top 5 al romanelor publicate de scriitorii români în acest interval, romane pe care le consideră cele mai importante.

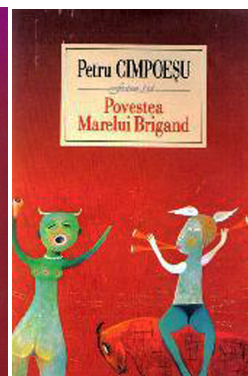
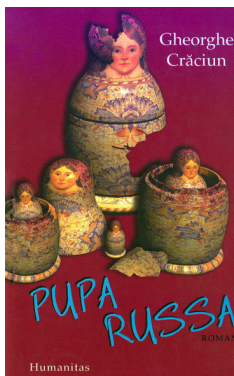
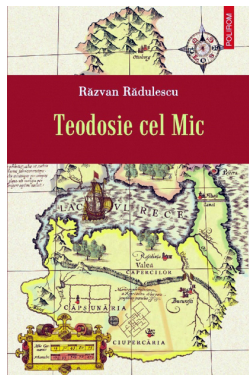
Sistemul de notare folosit a fost următorul: 5 puncte pentru poziția 1, 4 puncte pentru poziția 2, 3 puncte pentru poziția 3, 2 puncte pentru poziția 4 și 1 punct pentru poziția 5. În urma calculelor, trilogia *Orbitor*, de

Mircea Cărtărescu (din care numai ultimele două volume au fost publicate după 2000, primul apărând în 1996), a întrunit cel mai mare număr de puncte. Pe locul al doilea se situează *Asediul Vienei* de Horia Ursu, urmat la 1 punct diferență de *Teodosie cel Mic*, romanul lui Răzvan Rădulescu.

Potrivit calculelor noastre, topul 5 al celor mai bune romane românești ale deceniului este următorul:

1. *Orbitor*, de Mircea Cărtărescu - 23 de puncte;
2. *Asediul Vienei*, de Horia Ursu - 17 puncte;
3. *Teodosie cel Mic*, de Răzvan Rădulescu - 16 puncte;
4. *Pupa Russa*, de Gheorghe Crăciun - 15 puncte;
5. *Povestea Marelui Brigand*, de Petru Cimpoșu - 10 puncte.

Sursa: www.adevarul.ro

GRIGORE VIERU – 75

In Memoriam

GRIGORE VIERU – o carte pentru fiecare copil

Primarul general Dorin Chirtoacă a lansat o inițiativă prin care în anul 2010, an care va fi declarat „Anul Grigore Vieru”, fiecare copil din municipiul Chișinău să primească gratuit o carte de poezii semnată de marele poet. Dorin Chirtoacă a declarat că cinstita memorie a poetului înseamnă, în primul rând, cunoașterea operei sale. Edilul capitalei propune ca din sursele municipiului Chișinău și elevii din cele opt școli cu predare în limba română din regiunea transnistreană să primească câte o carte a poetului.

Primarul general consideră însă că acțiunea trebuie extinsă astfel încât toți copiii de pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv copiii plecați împreună cu părinții lor peste hotare, precum și copiii din regiunea transnistreană, indiferent de originea etnică și de limba în care studiază, să primească în aceleași condiții, câte un volum de poezii al poetului Grigore Vieru, pentru ca opera lui să unească cetățenii Republicii Moldova de pe cele două maluri ale Nistrului și să ne ajute să fim mai aproape unii de alții. Cărțile lui Grigore Vieru trebuie să ajungă în casele tuturor familiilor din Republica Moldova, dar și dincolo de hotarele acesteia, inclusiv peste Prut și mai departe în Europa, unde se află familiile celor plecați peste hotare în căutarea unei vieți mai bune. Grigore Vieru este prin excelență un poet european, alături de marii poeți ai omenirii și opera sa merită să ajungă pe toate meridianele lumii.

„Primăria Chișinău își dorește ca fiecare copil să cunoască poezia lui Grigore Vieru, să-i rămână în memorie și să transmită mai departe generațiilor viitoare dragostea de mamă, dragostea de pace, dragostea de neam și țară, valori pentru care a militat poetul Grigore Vieru”, a menționat Dorin Chirtoacă.

Până la ziua de naștere a poetului, 14 februarie 2010, Direcția Cultură și Direcția Educație a municipiului Chișinău urmează să propună concepția acțiunii și modul de distribuire a cărților, precum și titlurile volumelor potrivite pentru fiecare categorie de vârstă, până la 18 ani.

O altă acțiune a Primăriei Chișinău este achiziția de carte în anul 2010 pentru bibliotecile municipale și cele școlare a volumelor de poezie semnate de Grigore Vieru. De asemenea, în anul 2010 unei străzi din capitală i se va da numele „Grigore Vieru”, va fi instalat bustul poetului pe Aleea Clasicilor din Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”, vor avea loc un șir de manifestări, festivaluri, lansări de carte dedicate poetului.

La 18 ianuarie 2010, la un an de la trecerea în eternitate a poetului Grigore Vieru, funcționarii din cadrul Primăriei Chișinău au depus flori la mormântul poetului, iar ședința operativă a Primăriei a început cu un minut de reculegere în memoria lui Grigore Vieru.

Sursa: <http://www.chisinau.md/news/?nid=obece173595fca4cf101b05a5ecaeccd>

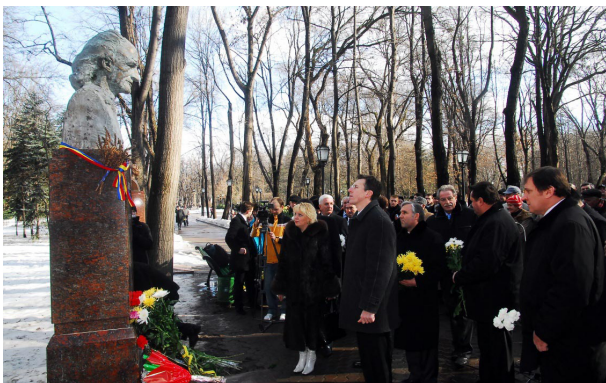
BUSTUL MARELUI POET GRIGORE VIERU ALĂTURI DE CLASICII LITERATURII ROMÂNE

Vineri, 12 februarie, în ajunul aniversării a 75-a de la nașterea lui Grigore Vieru, pe Aleea Clasicilor din Grădina Publică „Ștefan cel Mare și

Sfânt”, a fost dezvelit bustul poetului. Acesta s-a regăsit între clasicii literaturii române și a fost binecuvântat de un sobor de preoți de la Biserica „Sfânta Teodora de la Sihla”, locașul sfânt unde mergea poetul. Sute de chișinăuieni au participat la dezvelirea bustului și i-au adus un omagiu celui care a fost și va rămâne simbol al conștiinței naționale. „Nu există ființă pe pământ care n-a trecut prin inima lui Vieru.

Acest bust este unul din puținele lucruri pe care am reușit să le facem pentru marele poet al neamului”, a declarat președintele interimar Mihai Ghimpu.

Prim-ministrul Vlad Filat consideră că Grigore Vieru a fost un exemplu demn de urmat pentru toată lumea: „El a știut cel mai bine cum să iubească mama, pământul natal, limba”, a spus Filat, noi trebuie să-i urmăm învățătura și să studiem opera marelui poet din temelie”. Prim-ministrul a mai spus că anul 2010 va fi un an pregător pentru evenimentele din 2011, an al poetului Grigore Vieru, în care opera poetului va intra în fiecare casă.

Liderul Alianței „Moldova Noastră” Serafim Urecheanu susține că îl leagă de poet o mare prietenie și întotdeauna s-a închinat talentului poetului, puterii lui de convingere și de a spune adevărul: „Simt o durere imensă în suflet că Grigore Vieru nu poate fi alături de noi. El a fost acela care ne-a dat răspunsuri la întrebările: Cine suntem?, De unde

venim? și Unde ne ducem?”.

Președintele Partidului Democrat din Moldova, Marian Lupu, s-a născut într-o localitate apropiată de satul de baștină al poetului și se mândrește că a fost contemporanul lui Grigore Vieru. Lupu consideră că Grigore Vieru a meritat ca acest monument să fie edificat în timpul vieții poetului.

Bustul lui Grigore Vieru a devenit realitate grație eforturilor Ministerului Culturii, Primăriei mun. Chișinău, a sculptorilor Victor Macovei și Ruslan Tihonciuk, care au câștigat concursul anunțat de autorități.

Sursa: <http://www.allmoldova.com/ro/moldova-news/society/1249047482.html>

Flori la bustul poetului Grigore Vieru

La 14 februarie 2010, s-au împlinit 75 de ani de la nașterea poetului Grigore Vieru, decedat în urma unui accident rutier, la 18 ianuarie 2009. Cu acest prilej, în dimineața zilei, scriitori, demnitari, dar și oameni simpli au depus flori la bustul poetului de pe Aleea Clasicilor din Grădina Publică “Ștefan cel Mare și Sfânt” din capitală, unde a avut loc un recital. Mihai Cimpoi, președintele Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, a specificat, în debutul recitalului, mai multe “evenimente

constelate” de comemorare a marelui poet, printre care declararea de către Guvern a anului 2011 “Anul Grigore Vieru” și alte inițiative aprobate la nivel de municipiu. Totodată, el a remarcat că în timpul apropiat se va lucra asupra editării unei ediții de opere complete a lui Grigore Vieru, pentru a restabili creația sa în mod cronologic.

Primarul general al Chișinăului, Dorin Chirtoacă, a constatat că Grigore Vieru a știut să transmită prin cuvinte simple gânduri profunde, spunând

că-și amintește mai des poeziile legate de renașterea noastră națională. De asemenea, în capitală a avut loc inaugurarea oficială a bulevardului “Grigore Vieru” prin instalarea unei plăci cu noua denumire pe fațada blocului în care a locuit poetul și a alteia, pe fațada Băncii Naționale. De asemenea, în Sala cu Orgă, s-a desfășurat și un spectacol literar-muzical cu genericul “Nu sunt singur”.

Sursa: <http://www.allmoldova.com/ro/moldova-news/society/1249047482.html>

GRIGORE VIERU ÎN LUMINA VIRTUALĂ

The European Library searches the content of European national libraries.

News - 09/02/10

Taina care mă apără
Expoziție dedicată lui Grigore VIERU

The National Library of the Republic of Moldova presents a virtual exhibition dedicated to Moldova's greatest contemporary poet, Grigore Vieru.

Devenind membră cu drepturi depline a Bibliotecii Europene (TEL) și a Conferinței directorilor bibliotecilor naționale din UE, Biblioteca Națională a Republicii Moldova realizează un program de activități și lucrări care urmăresc scopul integrării europene multilaterale a acestei instituții. Astfel, cu sprijinul Comisiei Europene, s-au încheiat deja lucrările de creare a Bibliotecii Naționale Digitale „Moldavica”, concepută ca parte componentă a Bibliotecii Europene, care va însuma, în forma digitală, moștenirea culturală scrisă și imprimată a republicii noastre. Au fost selectate pentru a fi trecute pe suport electronic actele și tipăriturile incluse în Registrul Național

„Memoria Moldovei”. Biblioteca Națională Digitală va fi accesibilă în internet, ceea ce va permite, pe de o parte, o mai bună conservare a fondurilor patrimoniale ale țării prin reducerea accesului fizic la originale, iar pe de altă parte, un acces mult mai larg al populației la aceste comori pe calea consultării variantei digitale a lor.

O formă eficientă de integrare europeană sunt expozițiile virtuale organizate în comun de toate bibliotecile naționale participante sau lansarea în spațiul virtual european a unor expoziții virtuale originale și reprezentative ale unor biblioteci naționale aparte. Către aniversarea a 75-a de la nașterea marelui poet Grigore Vieru, Biblioteca Națională a realizat o expoziție virtuală intitulată *Taina care mă apără*. În cele șapte compartimente ale expoziției sunt prezentate, în formă animată, cărțile și fotografiile lui Grigore Vieru, de asemenea, momente iconografice din viața, activitatea de om al cetății și de mare creator.

De pe site-ul Bibliotecii Europene expoziția este accesibilă tuturor țărilor de pe continent. Ea este vizitată zilnic de mii de vizitatori virtuali din Europa și de pe alte continente. Societățile culturale ale diasporei moldovenești din Grecia, Italia, Spania, Canada, SUA și din alte părți organizează vizionări colective ale acestei expoziții, iar pe fundalul ei desfășoară recitaluri, microsimepozioane și alte acțiuni comemorative.

Raisa MELNIC
șefa Serviciului „Programe culturale”,
Biblioteca Națională a Republicii Moldova,
www.bnrm.md,

www.theeuropeanlibrary.com/organisation/newsletter

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
31 martie 2010
Ora 10
Simpozion Științific

ANUL BIBLIOLOGIC 2009 – ANUL PROMOVĂRII IMAGINII BIBLIOTECII PUBLICE ÎN COMUNITATE

PROGRAM

Moderator:

Alexe Rău, director general, BNRM

Cuvânt de inaugurare

Alexe Rău, director general, BNRM

Cuvânt de salut

Olga Bârlad,

șef Direcție Politici Culturale în Teritoriu și Cultură Scrisă,
Ministerul Culturii al Republicii Moldova

Biblioteca prin imaginea ei: sub semnul unui concurs

Vera Osoianu, director adjunct, BNRM

Anul Bibliologic 2009 – anul promovării imaginii bibliotecii publice în comunitate: statistici, realizări, probleme, obiective de viitor

Larisa Gologan, șef Serviciu Dezvoltare în Biblioteconomie, BNRM

Biblioteca contează în viața ta: proiect de promovare a imaginii

Dr. Lidia Kulikovski, director general, BM "B.P.Hasdeu"

BIBLIOTECA PICILOR sau povestea unei schimbări de imagine

Eugenia Bejan

director adjunct, BNC „I.Creangă”

Promovarea imaginii bibliotecii publice: forme și tehnici bazate pe Biblioteca 2.0

Ludmila Pânzaru, director adjunct, BM "B.P.Hasdeu"

Proiectele comunitare ca factor de promovare a imaginii B.M. „E.Coșeriu”, Bălți

Zinaida Dolință, director B.M. „E.Coșeriu”, Bălți

Ana Botezat, șefa filialei pentru copii „I. Creangă” a B.M. „E.Coșeriu”, Bălți

Bibliotecarul – ca factor de imagine

Ludmila Ouș, șef Serviciu Asistență de Specialitate, B.M. „E.Coșeriu”, Bălți

Elemente de amplificare a imaginii BPR “D.Cantemir”, Ungheni.

Victoria Bernic, director BPR “D.Cantemir

Struc Elena, șef Serviciu BPR “D.Cantemir”

O nouă imagine a BPR Ungheni prin servicii Extramuros și cluburi de discuții Info-Expres

Ala Mutilica, șef oficiu, BPR “D. Cantemir”

Natalia Para, șef oficiu, BPR “D. Cantemir”

Modernizarea și extinderea serviciilor în BPR „T.Isac”, Criuleni: Realizări și perspective

Maria Rapcea, director, BPR „T.Isac”, Criuleni

Rolul membrilor comunității și a factorilor de decizie în consolidarea imaginii pozitive a bibliotecii:

Experiența BPR Dondușeni

Tamara Mariniuc, director BPR Dondușeni

Zinaida Loghin, șef Serviciu BPR Dondușeni

“De la cataloagele tradiționale – la performanțele sistemelor informaționale integrate de bibliotecă”

Ala Panici, director adjunct BNRM

MONOGRAFIA BIBLIOTECA PUBLICĂ ORĂȘENEASCĂ „PETRE ȘTEFĂNUCĂ” IALOVENI

La finele anului 2009, declarat Anul promovării imaginii bibliotecii publice în comunitate, Biblioteca Publică Orășenească „P. Ștefănucă”, Ialoveni, de rând cu numeroasele și importante activități culturale desfășurate pe parcursul întregului an în vederea promovării bunei imagini a sale, a venit în fața beneficiarilor, dar și a comunității biblioteconomice din țară cu monografia *Biblioteca Publică Orășenească „Petre Ștefănucă” Ialoveni*.

Volumul semnat de dna Larisa Petcu, directoarea Bibliotecii „P. Ștefănucă” Ialoveni, și Lidia Rusu, colaboratoarea bibliotecii, reconstituie istoria acestei instituții de la fondare până în prezent. Filmul minuțios al evenimentelor se derulează cu precizie de date, cu lux de documente din Arhiva Națională a Republicii Moldova, din cea raională, a bibliotecii înseși și cuprinde evenimente din 1942 până în 2009: primul registru-inventar, prima dare de seamă a Bibliotecii Sătești Ialoveni, primele tipizate, colecțiile și cititorii, personalul care a inaugurat biblioteca, apoi bibliotecarii, șefii de unități, directorii care au condus instituția pe parcursul anilor, se atestă prin documente, texte, imagini, fotografii.

Autoarele monografiei *Biblioteca Publică Orășenească „Petre Ștefănucă” Ialoveni* și-au structurat materialul în două mari

compartimente. În primul – „Biblioteca și societatea cunoașterii – paradigme emergente” dna Larisa Petcu, manager de peste 20 de ani al instituției, abordează domeniul im-

„Biblioteca Publică Orășenească «Petre Ștefănucă» - organizare modernă a activității”. Aici dna Larisa Petcu cercetează, analizează și sintetizează masivul informativ enorm

bibliotecii, cititorului, bibliotecarului, care știe și acordă servicii noi bazate pe folosirea tehnologiilor de informare și comunicare.

Volumul conține o bibliografie exhaustivă a publicațiilor colaboratorilor bibliotecii și a publicațiilor despre bibliotecă.

Istoria Bibliotecii Publice „P. Ștefănucă” din Ialoveni este redată în fotografii în peste 50 de pagini din compartimentul „File de album” și constituie o mărturie în imagini a activității de peste 60 de ani.

Monografia, scrisă competent și profesionist, este însoțită de o prefață pe potrivă semnată de dna Lidia Kulikovski, dr., conf. univ., director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

„Acest prim studiu monografic este o realizare a anului, pe care o datorăm echipei BPO «P. Ștefănucă»” – mărturisește dna Larisa Petcu în finalul „Argumentului” pe care îl semnează la începutul volumului. Cartea a apărut sub îngrijirea editorial-poligrafică a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.

Felicitări colectivului și autorilor pentru o carte atât de importantă nu numai pentru Ialoveneni, dar și pentru bibliotecarii din toată țara.

Elena TURUTA,
BNRM

portante ale Bibliotecii Ialoveni în contextul „Societății cunoașterii/versus biblioteca publică”, tratează „Politici, cerințe, roluri și valori”, analizează și dă soluții în subcompartimentul „Realități și perspective în bibliotecile din Republica Moldova”.

Partea a doua a monografiei, cea care constituie cercetarea propriu-zisă, biblioteconomică, bibliografică și documentară, este expusă sub genericul:

de care a dispus, structurându-l în capitole evolutive, prezentate tematic și cronologic – „Biblioteca Publică Orășenească «Petre Ștefănucă» - evoluție și realizări”, „BPO «P. Ștefănucă» - centrul informațional și educațional”, „Colecții”, „Activitatea informațională” etc.

Relația bibliotecii cu utilizatorul este tratată multilateral, în ascendență, evidențiindu-se impactul informatizării asupra

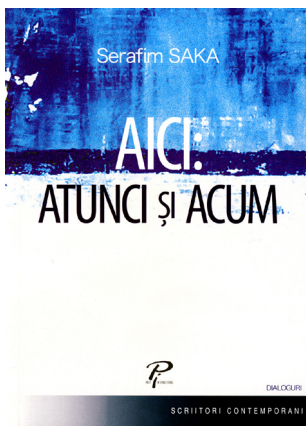
CLIPLELE DE GRAȚIE ALE LUI SERAFIM SAKA

Când, pe 17 martie, fu deschisă ședința Athenaeumului Moldova, avându-l ca protagonist pe jubiliarul Serafim Saka, am remarcat dintr-odată tinerețea interioară a cunoscutului nostru prozator și publicist. Sau starea interioară care îi conferea energie și elan tineresc. Neîmpăcat cu destinul, cu sine și cu alții, Saka rămâne așa mereu și prin aceasta ne molipsește și pe noi de duhul vieții. Sau ne acutizează setea de viață.

Acest Serafim Saka nu e doar un foarte bun scriitor. El este un personaj al vieții noastre culturale, literare și nu numai, unul care își dejoacă rostul său în această lume, în această țărișoară, în acest oraș. Spre deosebire de alți condeieri, el a râvnit mult, nu și-a pus scopul să scrie carte după carte într-o avea

raturile sale într-o bibliotecă națională. A scris încet, cu migală. În schimb, calitatea scriiturii sale este net superioară celeia a multor altor autori. La deschiderea Athenaeumului, Alexe Rău, directorul BNRM, menționa că, în tinerețile sale, când lucra la

romanul *Vămile*, Serafim Saka își aducea obolul său la supraieșirea limbii române în Basarabia. Făcea ceea ce au încercat să facă, peste decenii, contrafortiștii și cei de la revistele *Semni* și *Sud-Est*. "Da, a replicat Saka, așa este, asta făceam. Dar între mine

și contrafortiști există totuși o diferență esențială, aceea că ei îl au ca sprijin pe Serafim Saka, pe când eu, la tinerețea mea, nu-l aveam decât pe Samson Șleahu..." În conferința

sa, maestrul a pus accentul pe mai multe adevăruri bune și rele ale zilei de azi, dar și ale zilelor generației șaizeciste. Direcția în care evoluează societatea noastră, deși îi trezește, nu rareori, un sentiment

de admirație (în acest sens el s-a referit la evoluția internetului, la intelectualizarea literaturii etc.), de cele mai multe ori îl alarmează. Și îngrijorarea sa e legată nu atât de pericolele tehniciștii, cât de alterarea interiorului, de stricăciunea sufletului uman. Onestitatea, clemența, altruismul,

moralitatea și alte calități prețuite în trecut, astăzi sunt lăsate în paragină. Scriitorii au greșit de multe ori atunci când se implicau în politică. Se comportau ca niște naivi. Rostul lor este să rămână în opoziție față de orice fel de putere. Saka a prezentat publicului noul său volum de publicistică intitulat *Aici: acum și atunci*. Leo Butnaru, cel care a scris prefa-

ța la acest volum, a încercat să schițeze liniile de chintesență ale felului de a fi al lui Saka ca prozator și ca publicist.

Nicolae Leahu, venit de la Bălți expres pentru a participa la această ședință a Athenaeumului Moldova, a pus în evidență calitatea prozei lui Serafim Saka, deconspirând pentru cei prezenți și o noutate îmbucurătoare: "Serafim Saka a predat manuscrisul noului său roman *Pe mine mie redă-mă* (trimiteră la *Oda în metru antic* a lui Eminescu este mai mult decât evidentă și de aceea, poate, foarte incitantă)".

Ședința din 17 martie a Athenaeumului s-a constituit într-o întâlnire de suflet, într-o suită de amintiri și spovedanii, zise cu multă sinceritate, căldură și cultură a cuvântului rostit. Toate clipele de grație ale lui Serafim Saka, de la prima carte până la actualele, s-au așezat într-o salbă înobilatoare.

Raisa MELNIC

Comunicat de presă

Președintele interimar al Republicii Moldova Mihai Ghimpu a emis un decret prin care se stabilește că Ziua Bibliotecarului va fi sărbătorită anual la 23 aprilie. Anterior respectiva sărbătoare profesională era marcată la 5 octombrie.

Această modificare a fost operată la solicitarea Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova. În calitate de argument a fost invocat faptul că în mai multe țări din lume, inclusiv SUA, Marea Britanie, România ș. a. profesia de bibliotecar este sărbătorită la 23 aprilie, de Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor, instituită de către UNESCO în 1995, la Conferința Generală de la Paris, sau în date apropiate acestei zile.

Respectiva sărbătoare este o oportunitate pentru în-

treaga societate de a aprecia la justa valoare rolul cărții ca mijloc unic de susținere a culturii, educației, comunicării și vieții sociale. Această zi, de asemenea, oferă ocazia de a aprecia importanța bibliotecarilor ca mediatori între lumea cărții, a informației și cea a cititorilor.

9 Februarie 2010,

sursa: <http://www.prezident.md/press.php?p=1&s=7484&lang=rom>

O ÎNTÂLNIRE DE SUFLET CU TREI ARTE FRUMUOSE

În luna februarie oaspeții și cititorii fideli ai Secției „Colecție de artă și hărți” a Bibliotecii Naționale, au avut prilejul, în premieră, să facă cunoștință cu o nouă experiență a Colegiului de Construcții din municipiul Chișinău, și anume, pregătirea

specialiștilor la specializarea „Design interior”. Cu această ocazie s-a organizat și un vernisaj expozițional cu genericul *Arta este o înensă deschidere*, la care au fost expuse lucrări de pictură, grafică, batic, proiecte de interior ale elevilor diplomați, ale elevilor

anilor I - IV, cât și ale profesorilor de la catedră. La vernisaj, în paralel cu creațiile lor plastice, elevii Colegiului și-au demonstrat și pasiunile pentru cântec și poezie.

Cristina Dăcinoi grupa DI 08.09.3, acompaniată la chitară de Ion Badia grupa DI (Continuare în pag.9)

07.09.2, ne-au fermecat cu romanțele pe versurile lui Mihai Eminescu „Pe lângă plopii fără soț”, „Somnoroase păsărele”.

Sorin Antonovici grupa ACGV 07.09, ne-a uimit cu profunzimea versurilor proprii: „Optsprezece ani”, „Misterul cărții”.

MISTERUL CĂRȚII

Cartea stă la baza tuturor-
Minor, major, nu are importanță,
Orcine-și pune-n viață un scop major
Prin carte mai ușor de el s-agață.

Istoria prin cărți ni-i relatată,
De unde am plecat, unde venim,
Ce am lăsat în urmă altădată,
Mergem noi oare spre ceva sublim?

Prin cărți poți evada din astă lume,
Poți fi orice, orcine-ți vei dori;
Creând un univers fără de nume,
O casă a spiritului îți poți făuri.

Cartea-i un flux major de cunoștințe;
Prin ea delimităm binele de rău.
Cuprinde multe arte și științe.
E un prim dar lăsat de Dumnezeu.

Prin carte amintirea-i este vie.
Nimeni și nimic nu e uitat.
Cartea rămâne un pod spre veșnicie,
Pe care mulți să-l trecă au încercat.

Concluzionând, exprim un ultim gând
Oriunde ai fi, oricât ești de departe,
Nu-ți lăsa spiritul flămând:
Găsește timp ca să citești o carte.

Pentru prima dată elevii noștri, Iulian
Secureanu gr. DI 08.11, Dorin Poroseci gr.

DI 08.09.2, s-au simțit importanți și mândri pentru succesele și activitatea pe care o desfășoară, fiind înconjurați de multă atenție din partea oaspeților, jurnaliștilor echipați cu dictafoane și a cameramanului de la emisiunea „Buna dimineața”.

Și-au expus părerile și au manifestat curiozitate și interes pentru această prezentare a unei noi file din viața, creația, experiența și istoria de peste 75 de ani a Colegiului de Construcții, a activității specialiștilor din cadrul catedrei Design Interior: Mihai Șeremet – președintele Asociației Arhitecților din RM, Eleonora Sătnic – critic de artă, Ion Morărescu- artist plastic, Valeriu Herța – președintele secției „Grafică” a Uniunii Artiștilor Plastici din RM, și nu în ultimul rând, actorul Sandu Aristin Cupcea, care ne-a prezentat o lecție de recital veritabil de poezie.

O notă aparte despre istoria și reușita din ultimii ani a colectivului profesoral a fost dată de directorul Colegiului de Construcții Valeriu Pelivan.

Atât pentru elevii noștri, cât și pentru

cei maturi, întâlnirea s-a dovedit a fi una de suflet, o lecție de zile mari, organizată cu multă migală și străduință de profesorii de la catedra Design Interior, cu sprijinul și bunăvoința colaboratorilor Seviceiului “Colecție de artă și hărți” al Bibliotecii Naționale. Elevii au aflat, că expoziția lor are loc într-un local de o importanță istorică foarte mare, blocul nr.2 al Bibliotecii Naționale fiind monument de arhitectură din secolul XIX, în care a învățat Alexei Mateevici, unde se depozitează o colecție impunătoare de carte și unde au loc manifestări culturale de importanță națională. Mulți din ei au dorit să afle mai multă informație despre colecțiile Bibliotecii și să se înscrie în rândurile cititorilor.

Anatol MIRON,
profesor de design,
gradul didactic superior
Colegiul de Construcții mun.
Chișinău, cititor fidel al Bibliotecii
Naționale din anul 1979

BIBLIOTECILE NAȚIONALE DIN EUROPA VĂ INVITĂ LA O EXPOZIȚIE DEOSEBITĂ

„O călătorie romă” este noua expoziție virtuală realizată prin colaborarea a patru biblioteci naționale din Europa și care a devenit accesibilă online la începutul lunii martie. Expoziția oferă posibilitatea de a redescoperi cultura romă din Balcani și din regiuni mai îndepărtate. Bogata moștenire romă, expusă prin intermediul site-ului The European Library (Biblioteca Europeană), cuprinde texte vechi, tablouri, înregistrări audio ale cântecelor tradiționale. Ini-

țiativa acestui proiect aparține Bibliotecii Naționale a Serbiei – Departamentul său de digitizare, împreună cu Dragoljub Acković, expert în cultura romă, au organizat conținutul digital pentru această expoziție. Biblioteca Națională a Republicii Moldova a contribuit cu o serie de ilustrate realizate în baza poemului lui Aleksandr Pușkin „Țigani”. Aceste lucrări, dar și cele oferite de către bibliotecile naționale din Danemarca și Georgia, au fost integrate în secțiunea

„Europe’s memorabilia” a expoziției. Materialele audio au fost puse la dispoziție de către Arhiva de fonograme a Academiei de Științe a Austriei. Din colecția expoziției „O călătorie romă” putem remarca: primul dicționar rom-sârb-german scris în perioada celui de-al Doilea Război Mondial, fotografii de familie, manuscrise, scrisori ce reflectă viața unei familii rom în Scandinavia, ilustrate reprezentând-o pe Zamfira, fata care l-a inspirat pe Pușkin la scrierea poemului,

povești din folclorul romilor, materiale video despre această etnie. Puteți vizita noua expoziție virtuală la adresa: http://www.theeuropeanlibrary.org/exhibition/roma_journey/eng/index.html. Conținutul expoziției „O călătorie romă” va fi îmbogățit treptat, pe măsura digitizării altor documente ce reflectă viața și cultura romă. Realizatorii expoziției vă urează „Bahtalo drom! – Călătorie plăcută!”.

Natalia ROTARU

CENACLUL OMAGIAL LITERAR „TRAIAN BRAD“

Pe unde a trecut, a clădit armonie, a semănat prietenie,
a generat optimism și a dat speranță...

D. Lazăr

Biblioteca Publică „Transilvania” a găzduit și a organizat la 4 februarie 2010 o manifestare notorie și de o importanță majoră pentru colaboratorii și utilizatorii Bibliotecii „Transilvania” - inaugurarea Cenaclului omagial literar „Traian Brad”. Acest cenaclu a

fost, este și va fi de a educa prin intermediul actului cultural de calitate, prin valori reale și perene, și de a promova cultura neamului prin schimburi culturale, prin dialoguri deschise, prin inducerea actului de cultură în diverse medii.

un sprijinitor al românismului în Moldova. Bibliotecile românești înființate și înzestrate cu mii de volume în limba română stăteau mărturie a inițiativei și eforturilor lui Traian Brad, între alții, de a reda Moldovei seva românească” și ale Irinei Petraș: “Traian Brad a adus cu el în bibliotecă nu doar dragostea lui aproape copilărească pentru miracolul cărții, ci și dorința de a face și priceperea de a face bine printr-o colaborare permanentă cu toți ceilalți.”

Domnul Vlad Pohilă a continuat cu unele amănunte din istoria Bibliotecii Publice “Transilvania”, fapt ce a demonstrat rezistența bibliotecii în lupta cu schimbările sociale, culturale, ideologice.

Fiind redactor la revista *BiblioPolis*, de asemenea, s-a referit la “chinurile” creației, analizând etapele de scriere a unui articol, de redactare a unei cărți, lucru deloc ușor...

În cadrul cenaclului au fost lansate: *Calendarul național 2010* și revista *BiblioPolis*.

Cenaclul este predestinat de a descoperi tinere talente și a oferi posibilitate de dezvoltare celor care, prin scrisul lor, dovedesc vocație literară. La sfârșitul ședinței, Vlad Pohilă a îndemnat tineretul la colaborare, făcând schimb de adrese electronice.

Întâlnirile lunare ale membrilor Cenaclului omagial literar „Traian Brad” își propun promovarea valorilor culturale locale, integrarea lor în circuitul local și național de valori.

La fiecare ședință, la solicitările participanților, vor fi invitate personalități din diferite domenii de activitate: scriitori, actori, ziariști, profesori universitari.

Invităm liceenii cu aptitudini literare de la toate școlile și liceele din Chișinău. Îi așteptăm pe toți cei dornici de a crea!

Ludmila CAPIȚA,
bibliotecar principal
Biblioteca Publică
“Transilvania”, or. Chișinău

reunit o serie de revocări, dialoguri, lecturi, momente artistice cu impact asupra publicului, conducător și moderator fiind ziaristul Vlad Pohilă.

Ideea cenaclului „Traian Brad” s-a născut din dorința de a le oferi celor cu pasiunea scrisului un mediu de pornire, un reper în formarea ideilor și stilului, sprijinind totodată promovarea celor talentați și participarea lor la manifestări literare și dezbateri. Implicarea creatorilor și consumatorilor de cultură într-un dialog menit să cristalizeze o coeziune socială și să consolideze identitatea națională prin educație, cultură de calitate și respectarea valorilor reale ale societății este ceea ce reprezintă principalul scop al cenaclului. Din tot acest demers, vor avea de câștigat atât plâsmuitorii de cultură, cât și consumatorii de cultură, între ei putându-se derula dialoguri vii ce vor duce la progres în ambele sensuri, atât la creator, cât și la consumator.

Misiunea oamenilor de cultură a

Prima ședință a Cenaclului literar „Traian Brad” a omagiat un bibliofil multregretat, a cărui prezență a devenit permanentă în activitatea bibliotecii. Este vorba de Traian Brad, mentorul și ctitorul spiritual al Bibliotecii „Transilvania”, care ne-a iubit necondiționat și a fost mereu aproape de noi, basarabenii... Patrimoniul de carte românească va fi urma, care va izvorî lumină în inima multor generații. A susținut și a promovat bibliotecile de carte românească din Basarabia, precum și imaginea lor în Europa.

La această activitate au fost prezenți elevii claselor a X-a – a XII-a de la Liceul Teoretic „C. Negruzzi” și Liceul sportiv nr.2, însoțiți de profesoara de limba română și bibliotecarele Lulia Șchiopu și Lidia Bârsan.

Așa cum niciodată nu e în plus să vorbim de cineva care e plecat deja dintre noi, domnul Vlad Pohilă a amintit cine a fost și ce s-a scris despre Traian Brad, menționând cuvintele Herminei Anghelescu: “Un ambasador cultural,

POETUL DIN STEPA BUGEACULUI

Literatura găgăuză este una dintre cele mai tinere literaturi din țara noastră. Unele cărți în limba găgăuză au apărut încă în secolul XIX – începutul sec. XX, dar dezvoltarea prodigioasă a literaturii găgăuze și-a luat începutul în anul 1957 din momentul aprobării oficiale a scrisului în limba găgăuză. Data nașterii literaturii găgăuze poate fi considerată anul 1958, când la Congresul XI al Uniunii Scriitorilor din Moldova a fost anunțat despre constituirea unui grup de scriitori ce scriu în limba găgăuză.

O contribuție valoroasă la dezvoltarea literaturii găgăuze a avut Stepan Kuroglo, poet, prozator găgăuz notoriu, etnolog, cunoscut prin poeziile și proza scrisă în limba maternă.

Stepan Kuroglo este născut la 9 ianuarie 1940 în satul Dimitrești, jud. Ismail, plasa Ivănești, România (azi s.Dmitrievka, raionul Bolgrad, regiunea Odesa). În 1962 a absolvit Facultatea de Istorie a Universității de Stat din Chișinău. A activat ca: profesor de istorie și director în satul natal (1962-1969), colaborator științific la Institutul de Arheologie, la Secția de etnografie și studiere a artelor a Academiei de Științe a Moldovei (1972-1986), șef la Departamentul literatură găgăuză din cadrul

Academiei de Științe (1987-1996). Face aspirantura la Academia de Științe a Republicii Moldova, susținând, în anul 1983, teza de doctor în istorie cu tema **Semejnaâ obrâdnost' gagauzov v XIX-naçale XX v.**

Debutul literar a avut loc la sfârșitul anilor '60, editând două cărți: **Surâsul soarelui** (Býr kucak güneşi, 1969) și culegerea de povestiri **Drumuri** (Yollar, 1970). În următorii ani, de sub penița scriitorului au mai ieșit câteva culegeri de poezie: **Roua fierbinte** (Kýzgýn çýýliar, 1974), **Cântecele strunelor** (Kauş avalarý, 1977), **Păsările cerului** (Üüsek kuşlar, 1982), culegerea de poezie tradusă în limba rusă **Rodoslovnoe drevo** (1988), volumul de versuri **Steaua călăuzitoare** (Yol yildizi, 2000) și **Mărul de aur** (Altın alma, 2001). Poezia lui Stepan Kuroglo este împânzită de dragoste față de popor și stepa Bugeacului – teritoriu unde în spectrul etnic moldovenesc, un loc aparte îl ocupă găgăuzii, un popor mic, care a reușit să-și păstreze în contextul istoriei limba, tradițiile, cultura și modul de viață.

Până în anii '80, versuri pentru copii în limba găgăuză practic nu se editau. În anul 1981, datorită lui S. Kuroglo, la Editura "Literatura Artistică" a văzut lumina tiparului primul volum de versuri pentru copii în limba găgăuză **Răσαι, soare** (Çýkç, çýk güneş!).

În anii '80, unul din meritele personale ale poetului Stepan Kuroglo a fost pregătirea și editarea unei culegeri a tinerilor poeți și prozatori găgăuzi **Cântec de primăvară** (İlk yaz türkülerý, 1989) și a volumului de ver-

suri și cântece ale poezilor găgăuzi născuți în Ucraina **Lalele** (Laalelär, 2001).

Nu putem trece cu vederea și culegerea de cântece pentru elevi **Cântare limbii materne** (1990), scris în colaborare cu compozitorul Mihai Kolsa, în care este publicat cântecul *Kim deleer – Kendý görer: Ban tutmuş-tum býr kurba*.

A scris circa 80 de lucrări științifice în domeniul literaturii găgăuze, istoriei, etnologiei și folclorului, culturii și tradițiilor găgăuze, inclusiv monografiile: **Semejnaâ obrâdnost' gagauzov v XIX-naçale XX v. (1980)**, **Sovremennaâ gagauzskaa toponimiâ i antroponimiâ (1987)**, **Gagauzskie geograficheskie nazvaniâ: Territoriâ Pruto-Dnestrovskogo meždureč'â** (în colaborare cu I. Dron, 1990), **Gagauz halkin istoriası, kulturasi-hum adetleri: 1-2 klaslara deyni üürenmark kiyadi** (în colaborare cu Stepan Bulgar și Anna Stolitneyo, 2007).

Lucrările lui Stepan Kuroglo au fost publicate în limba română, azerbaidjană, kârgâză, tătară, turcă, rusă și ucraineană, inclusiv antologia în limba română **Frunze roșii** (1984).

Prezintă interes și articolul scris în ziarul *Nezavisimaa Moldova* din 28 octombrie 1998 **Pora mudrogo vozras-ta** (despre V. S. Zelenciuk). Acest articol a fost scris în colaborare cu O. Lukianț și O. Karanastas-Readova.

În anul 2002, scriitorul a fondat Asociația Științifică, Istorico-Culturală "Tezaurul găgăuzilor". Este Cetățean de Onoare al Găgăuziei (2000), a fost decorat cu medalia "Mihai Eminescu" (2000). Este membru al Uniunii Scriitorilor din Republi-

ca Moldova din 2002.

Anul acesta, poetul și etnologul Stepan Kuroglo a împlinit frumoasa vârstă de 70 de ani. Cu acest prilej, Serviciul "Moldavistica și Heraldica" al Bibliotecii Naționale a organizat expoziția de carte consacrată acestui eveniment, unde au fost expuse cărțile sus-menționate. Dar pe lângă opera scriitorului Stepan Kuroglo au fost expuse și referințe critice.

BAURÇULU, L.K. **Otraženie narodnyh tradicij v proizvedeniâh pisatelej N. Baboglu i S. Kuroglu / L.K. Baurçulu // Kursom razvivaûšejsâ Moldovy. Tom 3 : Materialy k 3-mu Rossijsko-moldavskomu simpoziumu "Tradicij i inovacii v sionormativnoj kul'ture Moldavii i gagauzov"**, 2008 g., g. Komrat. – Moskva, 2008. – P. 452-467.

ÇEBOTAR', P.A. **S. S. Kuroglu / P.A. Çebotar' // Çebotar', P.A. Gagauzskaa hudožestvennaâ literatura (50-80-e gg. XX v.) : Oçerki.** – Kişinev : Ştiinca, 1993. – P. 86-103.

DOLGAN, MIHAIL. **Stepan Kuroglu / M. Dolgan // Iubire de metaforă : O antologie a poezilor-absolvenți ai Universității de Stat din Moldova. Vol. 2. – Chişinău, 1985. – P. 355.**

Kuroglo, Stepan // Literatura și arta Moldovei : Encicl. Vol. 1. – Chişinău, 1985. – P. 355.

SÂRF, CONSTANTIN. **Pomul vieții : [Stepan Kuroglu] / Constantin Sârf // Moldova suverană. – 2000. – 29 ian. – P. 3.**

TANASOGLU, DIONISIE. **O, dragoste, sfântă dragoste... [Stepan Kuroglu] / Dionisie Tanasoglu // Lit. și arta. – 2000. – 13 ian. – P. 7.**

Aliona TOSTOGAN

O CONȘTIINȚĂ CLARĂ A LITERATURII

La 19 februarie, la Glodeni, în cadrul Proiectului Național „Spre cultură și civilizație prin lectură” (coordonator de proiect Claudia Balaban), s-au organizat manifestări prilejuite de aniversarea a 100 de ani de la nașterea criticului și istoricului literar Vasile Coroban. La aceste manifestări au participat: academicianul Mihai Cimpoi, președintele Uniunii Scriitorilor din Moldova, scriitorii Vladimir Beșleagă, Iulian Filip, Ianuș Țurcanu, colaboratori ai Academiei de Științe a RM, reprezentanți ai editurilor „Știința”, „Cartier”, ai Societății de Distribuție a Cărții „Pro Noi”, lectori de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, fiul lui Vasile Coroban Vladimir, reprezentanți ai administrației raionului.

În cadrul Simpozionului cu genericul „Vasile Coroban – cărturarul, criticul, polemistul” au fost rostite comunicări despre personalitatea și activitatea savantului: „Vasile Coroban și cultul studiului intercultural” (academicianul Mihai Cimpoi), „Vasile Coroban în memoria celor tineri” (Vasi-

le Bahnaru, director interimar al Institutului de Filologie al AȘM), „Vasile Coroban între invidie și milă” (Vasile Guțuleac, șef Secție Cultură Glodeni), „Înveșnicirea și păstrarea memoriei lui V. Coroban la baștină” (Vera Mahu, profesora la gimnaziul „Vasile Coroban”, Camenca).

A fost prezentat indicele bibliografic *O conștiință clară a literaturii. Vasile Coroban. 100 de ani de la naștere* (în versiune electronică), alcătuit de specialiștii Bibliotecii Raionale Glodeni „Vasile Coroban”- Lidia Bacalu și Eugenia Dicaia, care include opera criticului, referințe despre activitatea și personalitatea compatriotului nostru.

Au avut loc două lansări de carte. La editura „Știința” în colecția „Personalități notorii” a ieșit de sub tipar volumul *Vasile Coroban: un arbitru într-o lume a arbitrarului* (coordonator M. Cimpoi), care a fost prezentată de director inginer Gheorghe Prini. O altă carte, *Omul de spirit*, apărută la editura „Cartier”, a fost prezentată de scriitorul Vladimir

Beșleagă, coordonatorul lucrării.

Aceste comunicări au fost ascultate cu mult interes de cei prezenți în sală: elevi, profesori, lucrători de cultură, primari ai localităților raionului.

Lucrările Simpozionului s-au încheiat cu o omagiere muzicală, cu participarea tinerelor talente din raion.

Cei prezenți la simpozion s-au deplasat apoi la baștina lui V. Coroban, la Camenca. Aici, la mormântul criticului, au fost depuse flori și s-au aprins lumânări întru pomenirea ilustrului cărturar.

La gimnaziul din localitate ce-i poartă numele oaspeții de onoare au avut întâlniri cu profesori și elevi, cu locuitori din sat, au vizitat Muzeul „Vasile Coroban”. Scriitorii pentru copii Iulian Filip și Ianuș Țurcanu au avut un dialog impresionant cu elevii claselor primare.

Le suntem recunoscători tuturor donatorilor pentru donația de carte destinată bibliotecilor publice și liceale din raion în sumă de circa 60 mii lei.

Eugenia DICAIA,
director, Biblioteca Publică
Raională „Vasile Coroban”, Glodeni

Biblioteci școlare

BIBLIOTECA ȘCOLARĂ – SERVICII ȘI FACILITĂȚI

La Biblioteca Liceului Teoretic „Dante Alighieri” elevii dispun de numeroase facilități și servicii care sunt racordate la noile cerințe ale comunității. Unul din ele este accesul liber la colecțiile bibliotecii care necesită anumite reguli de orientare în fondul bibliotecii liceului, dar totodată presupune o atenție sporită acordată de către bibliotecar unor compartimente:

- completarea și îmbogățirea colecțiilor de carte;

- obținerea achizițiilor pentru completarea literaturii de program;

- obținerea donațiilor, sponsorizărilor;

- sistematizarea, clasificarea, aranjarea corectă a publicațiilor la raft;

- amenajarea vizuală, utilizarea determinantilor de orientare;

- asistența în căutarea, găsirea și utilizarea informației;

- asigurarea cu manuale a elevilor;

- consultație în munca intelectuală a cititorilor în sala de lectură.

(Continuare în pag.13)

Consultația este sfatul pe care-l ofer elevului la alegerea literaturii. Cititorul este ajutat în mod individual să aleagă o carte, este atenționat asupra celor mai valoroase cărți, este familiarizat cu întreg conținutul lor, pentru a-și putea alege cartea necesară. Satisfăcând o cerere concretă, le propun și alte cărți ale autorului, informații despre autor, alte cărți ce tratează tema respectivă stimulând astfel lectura de mai departe a elevului.

O altă misiune a bibliotecarului este de a contribui la *formarea beneficiarilor prin cultivarea lecturii la elevi.*

Cultivarea lecturii la elevi constituie pentru mine o prioritate, acesta fiind și modul prin care se promovează cartea și se formează, prin lectură, personalitatea copilului.

Majoritatea elevilor din clasele a V-XII-a citesc literatura care le este propusă de profesori, dar nu se limitează numai la aceasta. Biblioteca constituie un mijloc de îmbogățire spirituală, elevii au întotdeauna dorința de a reveni.

Un mod neobișnuit de a ajuta elevii să acumuleze cât mai multă informație și să-și cultive mai multe abilități este organizarea manifestărilor și a concursurilor literare care se desfășoară atât în incinta liceului, cât și în bibliotecile publice din municipiu. Elevii au pretenția nu doar de a asista la manifestări, aceștia se implică foarte activ în organizarea lor.

Biblioteca liceului beneficiază de un fond variat:

- cărți de literatură metodică pentru profesori;
- literatură din diferite domenii: istorie, biologie, chimie, fizică, matematică etc.;
- operele clasicilor literaturii române și universale;
- ediții și antologii, culegeri de texte literare;
- culegeri de probleme pentru diferite discipline.

Fondul de referință este, de asemenea, foarte divers:

- enciclopedii despre natură, anatomie, lumea animalelor, ținutul natal, istorie și artă etc.;
- diferite dicționare: DEX, DOOM, DEI etc., în multiple exemplare.

Biblioteca dispune de o colecție impunătoare de cărți în limba italiană, care este adesea solicitată de studenți și de alte categorii de beneficiari.

Administrația liceului efectuează anual abonarea

unui număr considerabil de ediții periodice, care sunt solicitate în permanență.

Reînnoirea manualelor și asigurarea elevilor cu acestea este una din principalele sarcini ale bibliotecii școlare, care este îndeplinită cu strictețe și în termenii necesari.

În Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, sunt asigurați cu manuale, conform schemei de închiriere, elevii

claselor a I–XI-a, iar clasele a XII-a, utilizează unele manuale de care dispune biblioteca liceului.

Încăperea bibliotecii este atractivă, florile vii conferă o atmosferă caldă și luminoasă. Indicatoarele pentru utilizarea fondului de carte sunt expuse vizibil și comod. Rafturile sunt bine organizate, publicațiile, ușor de identificat ajută la orientarea în bibliotecă. Elevii sunt fami-

liarizați cu regulile de utilizare a bibliotecii, care sunt afișate la intrarea în bibliotecă.

Acțiunile tradiționale sau mai neobișnuite de promovare a cărții și lecturii sunt: vernisări tematice de colecții; liste bibliografice a cărților achiziționate; discuții despre cărțile citite; rezumate a cărților citite prezentate de bibliotecar sau utilizator; formarea deprinderilor de a folosi colecțiile de referință; întâlniri cu scriitori, istorici și alte personalități.

În perioada 2008-2009, s-au desfășurat mai multe *lansări de carte*: Renata Verejanu, *Colecția Ofrandă omeniei*; Iurie Colesnic *Note din Arca lui Noe*; I. Hanganu *Hermeneutica – miracolul cunoașterii*; R. Plăieșu *De ce plânge lumânarea?*; A. Moraru *Racovăț – picior de cetate*; V. Portas *Cucul de lemn*; Marcelo Silvestrini *Viva l'italiano*; Francesco Baldassi *Le foglie, le stelle (Frunzele, stelele)*; *Conferințe teoretico-științifice*: „O carte pentru tineri”; „Ziua Europei”; „Consiliul Europei – 60 ani”; „Toleranța – calea bunei înțelegeri”; „Adevărul istoric oglindit în operele literare”.

Recent, în liceu s-a desfășurat și un concurs de eseuri, intitulat *Biblioteca liceului meu*, elevii au avut astfel ocazia să-și valorifice considerațiile. Cele mai reușite eseuri, realizate de elevii din clasele a VII-a, au fost expuse atenției publicului.

Valentina CIOBANU,
bibliotecară, Liceul Teoretic
„Dante Alighieri”, mun. Chișinău

Biblioterapia

„O bibliotecă este o ușă spre numeroase vieți.”

Sharon Creech

Profesia de bibliotecar este una din cele mai nobile profesii. Biblioteca este locul unde trăiesc cărțile și se formează omul. Munca bibliotecarului este foarte asemănătoare cu cea a medicului. Bibliotecarul ține în memorie o mulțime de cunoștințe, informații, trece ușor de la o activitate la alta. Medicul lecuiește cu alifii, iar bibliotecarul, prin intermediul cărții, atingând cele mai fine și dosite coarde ale sufletului.

În antichitate, bibliotecarii erau numiți „doctorii sufletelor omenești” și erau chemați la patul bolnavilor. Ei pregăteau medicamente și citeau anumite texte. Bolnavilor li se făcea mai bine. La început noțiunea de „terapeut” avea semnificație de înțelept, cugetător, entuziast – aschet ce și-a consacrat viața valorilor spirituale.

A existat și o școală filosofică care pregătea terapeuți. Ei vindeau nu numai trupul, ci și sufletul. Aici se studiau legile, cugetările profesilor, se citeau cărțile sfinte, se cântau imnuri. În aceste școli se ducea un mod de viață sfânt. Despre aceasta scrie Philon din Alexandria în lucrarea *De vita contemplativa*. Biblioterapia din grecește *biblio* – „carte” și *terapia* – „vindecare” prin intermediul cărții. Capacitatea cuvântului scris să asigure o influență echivalentă comunicării orale, ba și mai mare, constituie fundamentul utilizării literaturii, în scopul vindecării și profilaxiei maladiilor. Deci, biblioterapia este:

- O artă, o știință;
- Vindecare prin cuvântul rostit și scris;
- Vindecare prin stimularea creativității;
- Vindecare prin liniștea și confortul bibliotecii, prin propria atitudine plină de răbdare, tact, calm a bibliotecarului față de beneficiar;
- Vindecare prin emoții în timpul lecturii;
- Formarea unei atitudini pozitive față de sine;
- Renașterea catharsis-ului – răbufnire emoțională, care contribuie la renașterea personalității.

Sunt cunoscute trei tipuri de terapie prin lectură:

- Direcționată spre ridicarea bunei dispoziții și abaterea de la gândurile de boală, nereușite;
- Direcționată spre educarea voinței, optimismului, încrederii în propriile forțe;
- Direcționată spre educarea moralității, spiritualității și inteligenței (însușirea artei de a fi om).

De aceea biblioterapia are tangențe cu educația morală, spirituală, educația prin muncă, educația estetică, ecologică și valeologică (educația fizică, ocrotirea vieții, întremarea sănătății).

Fiecare carte de valoare schimbă mai multe vieți. E nevoie ca ea să ajungă la inima cititorului. Pentru aceasta un bibliotecar bun depune forțe, investește timp, creativitate,

răbdare și suflet prin următoarele:

- Selectarea textelor literare sau adaptarea lor formând un gust estetic dezvoltat și abilități literar-creative;
- Utilizarea diverselor mijloace pedagogice și terapeutice de analiză a lucrărilor literare;
- Învățarea cititorii să tindă spre ferice;
- Face cunoștință cu nevoile copiilor, starea lor psihologică, maladiile lor, mai ales a copiilor cu sentimentul de frică;
- Cunoaște elementele textului care trebuie utilizate pentru lectură sau povestire și include la maxim procesul emoțional saturat de vindecare prin carte;
- Respectă individualitatea și unicitatea fiecărui copil;
- Are o atitudine binevoitoare față de cititor;
- Cunoaște bine literatura, conținutul operelor;
- Iubește copiii, oamenii în general.

Factorii care influențează asupra biblioterapiei:

- Nivelul dezvoltării spirituale al cititorului;
- Competența cititorului;
- Dezvoltarea orientărilor estetice și speciale;
- Perceperea și înțelegerea în familie, clasă, în cercul prietenilor.

Prin biblioterapie bibliotecarul educă la copii mai multe calități:

- Respectul de sine și celor din jur;
- Bunătate, dragoste, responsabilitate;
- Confesiune, curiozitate;
- Bărbăție, decență, voință;
- Stăpânire de sine;
- Dragoste de muncă, de oameni;
- Înțelegerea celor din jur.

În activitatea mea de bibliotecar utilizez următoarele forme și tehnici de terapie prin lectură:

- Bibliocaravana „Omul – parte a Universului”;
- Listă de recomandare a literaturii „Cărți din raftul de aur”;
- Ore de povești;
- Teatralizarea textelor literare;
- Concursul de desene „Cum înțeleg eu lumea”;
- Concursuri de desene „Copilărie – dulce melodie”, „Viața face s-o trăiești”;
- Convorbiri: „A trăi înseamnă a iubi pe cei din jur”, „Cum să te învingi pe tine însuși”, „Compătimirea – dar nefolosit”;
- Mozaic literar „Mărinimia plantelor”, „Dor de vers, dor de romanță”;
- Expoziții de carte: „Arta de a ne auzi unii pe alții”, „Sufletul caută sublimul”, „În prietenie cu natura”, „Natura și sănătatea”, „Atenție! – viața e fragilă”;
- Jocul „Credo vieții”;

(Continuare în pag. 15)

- Jocul „Plicul cu opinii”.

De asemenea, utilizez traininguri de terapie prin lectură:

- Să facem cunoștință;
- Încrederea și comunicarea;
- Puterea de a convinge;
- Rezolvarea problemelor în stil creativ;
- Știm noi oare să punem întrebări?;
- Învățăm să vorbim despre calitățile noastre bune;

- Putem oare să povestim despre sine?;

- Suntem o echipă pe cîste;

- Stilul de comportament într-o dezbateră.

Terapia prin lectură rămâne o prioritate a anului 2010 în activitatea bibliotecarilor școlari, care vor contribui la educarea tinerei generații spre frumos, moral, estetic și spiritual.

Elena ERMICIOI,
Liceul Teoretic „Hyperion”

Promovarea lecturii elevilor în biblioteca școlară

„Să nu lași să treacă o zi fără să vezi, fără să auzi sau fără să citești ceva frumos.”

Goethe

Obiectivul major al școlii la etapa actuală este formarea deprinderilor de căutare și selectare independentă a informației solicitate, pentru o acumulare mai vastă a cunoștințelor de către elevi. Acest obiectiv se realizează întotdeauna în biblioteca școlară și mereu e nevoie de noi forme și tehnici.

Acumularea cunoștințelor presupune procedee de căutare, selectare, cercetare și utilizare a informației, folosirea diverselor forme de lucru cu cartea. Toate acestea se pot obține doar prin lectură, oferind prioritate cărții ca sursă de informare și documentare.

Bibliotecarul începe activitatea de promovare a lecturii cu primele vizite ale editorilor la bibliotecă. Pășind pentru prima dată pragul bibliotecii din Liceul Teoretic „N.Sulac”, elevii sunt invitați într-o călătorie captivantă prin împărăția cărții. Vizitând castele fermecate cu povești, poezii, povestiri interesante, aventuri, ei se întâlnesc cu animale, păsări exotice, ființe fantastice. Cititorul în bibliotecă simte un confort psihologic, este primit cu bunăvoință și tact. Luând în considerație faptul că preponderent ne vizitează copiii, la momentul schimbului de carte are loc o conversație cu copilul, în cadrul căreia se conturează primele abilități de formulare a cerințelor cititorului, se discută impresiile despre cărțile lecturate, li se propun cărți captivante pentru ai atrage la lectură. Conversația predispune cititorii la o încredere în bibliotecar, astfel, având o imagine pozitivă, bibliotecarul deseori este solicitat pentru a oferi sfaturi de

divers caracter, care țin nu numai de lectură, ci și, de problemele pe care le întâlnesc elevii în mediul lor. Urmează să nu-i dezamăgim și, de câte ori se adresează, să fim gata să-i ajutăm cu o informație, un sfat.

Pentru a oferi mai operativ informații la cerințele utilizatorilor, noi am studiat teme solicitate mai frecvent și am organizat fișiere tematice „Ce să citim în cadrul curriculumului școlar”, liste de recomandare la obiectele de studiu și pentru lectură suplimentară. Au fost adunate materiale din periodice în dosare informaționale dedicate sărbătorilor, spre exemplu: „Tradiții și obiceiuri de iarnă”, „Dragobetele”, „Cu drag de profesori”, „Florile”, „Mărțișor” ș. a.

De asemenea, elevilor li se oferă informații la literatură, istorie, geografie. În cadrul orelor de dirigenție practicăm reviste bibliografice de noi achiziții cât și la teme abordate conform curriculei școlare: „Să ne cunoaștem drepturile”, „Sănătatea e o comoară”, „Plaiul meu meleag cu flori”, „Au venit cărți noi”, „Să citim ceva interesant”, „Sănătatea e în mâinile tale” etc.

Un rol important în promovarea lecturii, cărții, bibliotecii, îl au orele de bibliologie. În cadrul acestor ore, beneficiarii sunt inițiați în procesul de căutare, selectare și utilizare corectă a informației. Elevii fac cunoștință cu ordinea aranjării cărților la raft, își formează deprinderi de lucru cu ediții de referință, învață să utilizeze tehnici de muncă intelectuală cu cartea: notițele, conspectul, rezumatul, adnotarea, tezele, planul, referatul ș.a.

Pentru a cunoaște mai bine prefe-

rințele, nivelul lecturii elevilor, utilizăm testele, sondajele, analiza fișelor de cititor, discuțiile cu cititorii, în baza unei cărți, cu elemente de povestire sau lectură și comentare a unui fragment interesant, pentru a-i provoca la lectură dau rezultate pozitive în frecvența ulterioară a bibliotecii. Este o formă eficientă de stimulare a lecturii elevilor. Am practicat convorbiri cu următoarele subiecte: „Cunoaște-te pe tine însuși”; „Învață să înveți”; „Bunele maniere”; „1001 de întrebări și răspunsuri”; „Gânduri despre dragoste”.

Pe parcursul anilor, s-a observat că elevii ce frecventează sistematic biblioteca au o pregătire mai înaltă la obiectele de studiu, se descurcă bine la formularea cerințelor, se orientează în aranjarea fondului de carte, cunosc diferite tehnici de lucru cu cartea, fapt ce le permite să-și pregătească temele mai eficient, folosind mai puțin timp pentru pregătire.

În activitatea noastră zi de zi conștientizăm faptul că anume de bibliotecarul școlar depinde atitudinea pe viitor a copiilor față de carte, lectură, bibliotecă. Însă pentru copii contează foarte mult atitudinea și exemplul profesorului, de aceea colaborarea profesorului și bibliotecarului în promovarea cărții este în favoarea tinerei generații, pe care vrem s-o vedem competentă, bine informată și cu dragoste pentru plai.

Svetlana LUNGU,
bibliotecar,
Liceul Teoretic cu profil
de Arte „N. Sulac”

Instruirea ghidată a bibliotecarilor școlari începători

Adevărata știință constă nu numai din reguli, cât din exerciții.

J. J. Russo

Formarea continuă a bibliotecarilor este un subiect destul de explorat în ultimii ani, dar e necesar de revenit la el măcar din simplul motiv, că el nu are limită nici în timp, nici în spațiu, nici în interiorul unei comunități bibliotecare.

Conform ultimelor date, bibliotecarii școlari începători alcătuiesc 49%. Ei vin din diferite profesii, în cel mai bun caz sunt profesori, care din anumite motive nu pot ține ore în instituție.

Trainingurile profesionale sunt formele eficiente de formare a acestor categorii de beneficiari care în primul rând au nevoie de inițiere în profesie și nu în ultimul rând de „îndrăgostire” de această meserie.

În cadrul acestor traininguri îmi asum funcția de formator, dar sunt susținută de câțiva bibliotecari cu experiență în meserie.

Trainingul *Formarea și informarea beneficiarilor în biblioteca școlară* organizat recent la Liceul „Univers LIONS”, a fost planificat din necesitatea firească.

În activitatea bibliotecarului sunt ca și în orice altă activitate o mulțime de termeni, care la prima vedere par a fi identici. Așa se întâmplă cu termenii de formare și informare a beneficiarilor. Bibliotecarii începători devin confuzi, nu prea înțeleg despre ce e vorba.

Prezentarea cărții de vizită a Liceului „Univers LIONS” a fost efectuată de doamna director Angela Muntean, care ne-a descifrat abrevierile în titlul liceului: **L** – lucidității; **I** – ingeniozității; **O** – onestității; **N** – nobleței; **S** – speranței.

Nu e nimic întâmplător, căci anume biblioteca acestui liceu este cartea lui de vizită și nu în zadar a fost aleasă gazda acestui atelier profesional.

Aveam să încep trainingul cu spusele lui P.Stanislavski: „Ziua în care nu ți-ai îmbogățit cunoștințele cu nici un cuvânt nou sau o informație nouă, socoate că e pierdută în zadar și pentru totdeauna”.

Am urmărit să realizez următoarele obiective:

- ☉ Conștientizarea simbiozei între nou și tradițional în procesul de formare-informare a beneficiarului;
- ☉ Consolidarea relațiilor interpersonale între biblioteci și bibliotecari;
- ☉ Valorificarea aplicativă a informației acumulate;
- ☉ Însușirea procesului de formare - informare a beneficiarilor.

Jocul „Omulețul din 10 elemente” a captat atenția tuturor participanților prin însărcinarea de a desena un omuleț utilizând 3 figuri geometrice: triunghiul, pătratul și cercul, ca apoi fiecare să-și descopere gradul de rațiune, inteligență și afectivitate.

Împărțiți în patru echipe, bibliotecarii au îndeplinit următoarele însărcinări:

- 1 Au separat în 2 coloane acțiunile de formare și informare a beneficiarilor;
- 2 Au tâlmăcit aceste două noțiuni cu ajutorul mai multor

surse de referință, inclusiv de specialitate.

3 Au definit obiectivele puse în fața bibliotecarilor de fiecare aspect de activitate.

4 Din triada propusă echipele au selectat forme, tehnici de formare-informare a beneficiarilor, de promovare a cărților și imaginii bibliotecii.

5 Au completat o cerință de referință.

Lărgirea ariei de cunoștințe s-a realizat prin utilizarea tehnicii de instruire reciprocă. Îndată ce echipa scria însărcinarea, o transmitea echipei vecine care făcea completări și o returna. La fiecare însărcinare membrii echipei făceau comentarii.

Apoi fiecare echipă a primit o însărcinare practică:

☉ De alcătuit un digest informațional cu genericul *O carte nouă - un prieten nou*;

☉ De pregătit un panou informațional *Anul 2009 - anul astronomiei*;

☉ De prezentat beneficiarilor o carte recent intrată în bibliotecă;

☉ De prezentat o revistă bibliografică: „*Pentru cutia fermecată a profesorului*”.

Bibliotecarii cu experiență au ghidat această pregătire a specialiștilor începători, relațiile cu publicul.

Actualizarea cunoștințelor s-a realizat prin jocul *Eu pun o întrebare*, la care fiecare participant a adresat o întrebare dificilă pentru el și la care a primit un răspuns deplin și corect.

Fiecare bibliotecar a primit setul de materiale, care-l va ajuta inițial la consolidarea cunoștințelor acumulate și lista literaturii pentru studiu individual.

La toate etapele trainingului am pregătit din timp materiale, surse ca bibliotecarilor să le fie interesant și captivant, iar la următorul training voi utiliza alte forme și tehnici de instruire, căci numai astfel voi culege roadele unor biblioteci buni în profesie.

Au fost propuse următoarele activități demonstrative:

◆ **Bibliotecile personale**, cl.VIII (L.Arion, metodist DGETS)

◆ **Redescoperim lucrurile din jurul nostru (Istoria creionului)**, cl.V (S.Braguta, director adjunct pentru instruire, prof. de limba română.)

◆ **Povestea cărții**, cl. IV (V. Mândru, învățătoare, clasele primare)

◆ **Structura cărții**, cl. III (S.Ursu, bibliotecar)

Surpriza zilei a fost lansarea cărții lui Dumitru Mămăligă *Umbre și lumini*.

Evaluarea seminarului a fost realizată prin metoda *feedbackului*.

Liuba ARION,
specialist principal, metodist DGETS

CĂRȚI NOI ÎN SERVICIUL "MOLDAVISTICA ȘI HERALDICA"

Începutul anului 2010 ne bucură cu noi intrări în colecția Serviciului „Moldavistica și Heraldica” al Bibliotecii Naționale. Aceste intrări de carte fac parte din diverse domenii, dar ne oprim la câteva dintre ele:

Anton Moraru, doctor habilitat în științe istorice, șeful Catedrei de Relații internaționale și științe socio-umanistice” a Universității “Perspectiva-INT”, a editat cartea **Un pact plin de taină. Basarabia în contextul pactului Hitler-Stalin**. (Chișinău: Labirint, 2009. 162 p.).

Pactul Ribbentrop-Molotov și Protocolul adițional secret, semnat la 23 august 1939, la Moscova este tematica acestei cărți.

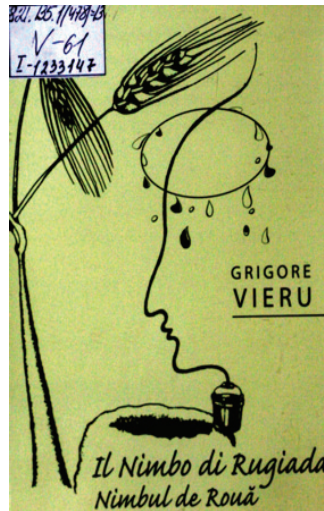
Din lectura acestei cărți cititorul va afla, pe baza unor documente de arhivă inedite, care a fost impactul tratatelor sovieto-germane asupra Basarabiei, ce rol a jucat pactul Ribbentrop-Molotov în anexarea Basarabiei la URSS în 1940.

Lucrarea de față se întemeiază pe documentele vremii, depozitate, în primul rând, în Arhiva Organizațiilor Social-Politice ale Republicii Moldova și Arhiva Națională a Republicii Moldova, precum și din alte surse. În același timp, au fost valorificate cărțile și studiile referitoare la pactul Ribbentrop-Molotov și evoluția relațiilor internaționale în perioada 1939-1947, publicate de istoricii din România, Germania, Rusia, Lituania, Republica Moldova, SUA, Franța și Marea Britanie. Apariția acestei cărți a fost dictată de dorința de a contribui la cunoașterea

unui capitol important și dureros din istoria românilor și se recomandă ca material suplimentar, de alternativă pentru studenții de la facultățile de istorie, drept și relații internaționale.

Cartea **Grigore Vieru – Luceafărul de dincolo de Prut al limbii române**, scrisă de Sava Bogasiu în 2009 (Editura „Alpha MDN”, Buzău, 2009) a apărut cu prilejul tristului eveniment, al comemorării poetului odată cu trecerea lui la cele veșnice. Este o frumoasă carte despre cine a fost: „Apostolul limbii române – Grigore Vieru, poet național chemat în ceruri de Eminescu prin voia lui Dumnezeu”, așa cum l-a calificat autorul lucrării.

Volumul este prefațat de Gheorghe Mincă, care aduce cuvinte de apreciere la adresa autorului cărții pentru realizarea sa de a evoca cel mai mare scrii-

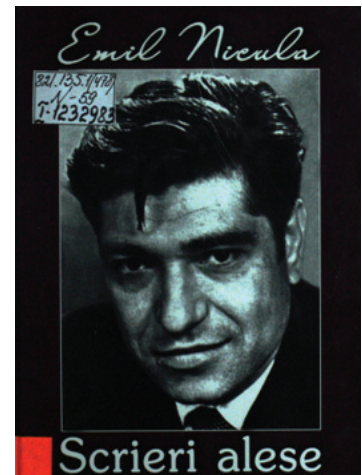
tor contemporan din Basarabia. Astfel, „cartea de față reprezintă, deopotrivă, un pios omagiu și o deschidere pertinentă și caldă către înțelegerea omului Grigore Vieru și a operei sale, prima de acest fel apărută în România după trecerea în eternitate a poetului.”

În capitolul de început autorul se referă în general la viața și activitatea lui Grigore Vieru. În următorul capitol, Sava Bogasiu ia în discuție cel mai exploatat subiect cu care operează poetul – mama, un simbol aparte în totalitatea tematicilor abordate. Tot aici vin să întărească și să completeze această arie aforismele și cugetările despre mamă. Un loc aparte autorul i-a dedicat patriei, pe care o numește crezul poetului.

Analiza creației literare cu subiect patriotic a fost însoțită de prezentarea aforismelor și cugetărilor despre iubirea de patrie. Autorul lucrării a evidențiat un al treilea subiect pe care s-a axat poetul nostru – limba română. Încă o temă persistentă în poezia lui Grigore Vieru este fenomenul ce pune capătul la toate – moartea, căreia autorul îi dedică un capitol aparte. După analiza acestor subiecte, a rolului și locului lor în creația viereană, prezentate și cu aforismele și cugetările pe marginea temelor respective, autorul face o paralelă între cele două personalități marcante ale neamului, Mihai Eminescu și Grigore Vieru, în capitolul *Doi poeți români față în față: Mihai Eminescu și Grigore Vieru*. La aceste capitole se atașează o mică bibliografie și un *Legământ de adio*, unde au fost adunate mesajele de condoleanțe, aprecieri referitoare la „Omul și Poetul mult iubit”.

Trecerea în neființă a marelui nostru poet al contemporaneității a fost marcată și de apariția unei cărți în colaborare moldo-italiană, **Nimbul de rouă (Il Nimbo di Rugiada)**, Tipografia „Reclama” S.A., 2009. Este salutar acest fapt pentru că poetul trecut în eternitate trebuie să fie cunoscut cu toată sensibilitatea sa și peste hotarele țării, fiind un exemplu pentru traducerea operei poetului și în alte limbi, chiar dacă în timpul vieții autorul s-a bucurat de traduceri în câteva limbi.

Volumul cuprinde poezii de toate vârstele, vechi și scrise recent. La traducerea lor în limba italiană și-au depus

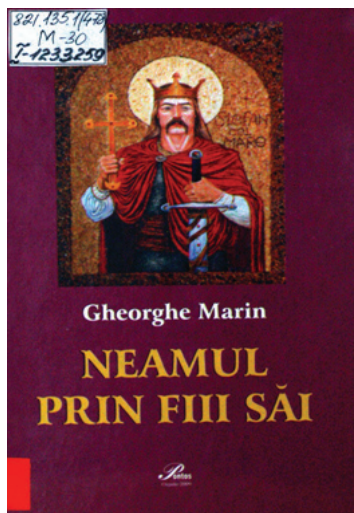

(Continuare în pag.18)

efortul: Varvara-Valentina Corcodel, Tatiana Ciobanu, Claudia Lupașcu.

Lucrarea este împărțită în două părți. Prima și cea mai reprezentativă și extinsă ca volum o cuprinde, firesc, opera poetului. După tematica reflectată, aceasta a fost structurată în trei părți: *Lacrima*, unde au fost incluse poezii, precum *Ma dappima*, *Madre tu sei*, *Ecco*, *Le mani della madre* ș.a.; *Acasă*, din care fac parte poezii precum *Perdonami...*, *Il mio stato d'animo*, *Quando ritorni* ș. a.; *Cerul*, cu poezii precum *Poema*, *Le sorgenti*, *La candela*, *Il ponte*, *Volto d'oro* ș. a. În partea a doua găsim referințe critice, autorul fiind Mihai Cimpoi, dedicație versificată a lui Nicolae Dabija, *Moartea lui Vieru*, în română și italiană. În capitolul de încheiere au fost prezentate succint date importante ale vieții și activității lui Grigore Vieru.

E de remarcat și apariția cărții lui Emil Nicula **Scrieri alese: Poezie. Proză. Publicistică** la Editura "Atelier", Chișinău, 2009. Ediția de față apare în contextul împlinirii a șapte decenii de la nașterea autorului și constituie un act recuperator în raport cu activitatea literară de o viață a unui scriitor profesionist, care a întâmpinat dificultăți la publicarea în volume a creației sale. Or, deși a fost un împătimit al scrisului, în timpul vieții, Emil Nicula a editat puține cărți, mult mai puține decât ar fi putut să o facă în condițiile în care a fost un adevărat salahor al muncii literare. Se creează impresia că pe acest meseriaș al scrisului l-a interesat mai mult actul de creație în sine decât editarea în volume a produsului activității sale intelectuale.

Inițiativa editării acestui volum îi aparține dlui Sava Nicula, frate mai mare și bun prieten al scriitorului. Selecția textelor este realizată prin efortul generos al Domniei Sale, pornindu-se de la variantele publicate în reviste, ziare și în culegerile de autor sau colective în care Emil Nicula a fost prezent. Titlul ediției, propus de editură, reflectă exact conținutul volumului. Surpriza a venit după aceea, când s-a constatat că autorul avea în proiectele sale editoriale un volum de texte decupate din revistele și ziarele unde au fost publicate și adunate, conform principiului cronologic-tematic, între copertile unui album, cu genericul "Emil Nicula. Scrieri".

Ultimul compartiment al ediției, *Agenda* (Emil Nicula în mărturie, evocări și referințe critice) înglobează o parte din articole cu caracter omagial sau de analiză și comentariu literar consacrate personalității sau operei scriitorului.

Gheorghe Marin scriitor și jurnalist, tatăl excepționalei și regretatei cântărețe Doina Aldea-Teodorovici, a scris cartea de publicistică **Neamul prin fiii săi**, scoasă de sub tipar la Editura „Pontos” în 2009.

Neamul prin fiii săi e o carte antologică ce denotă un farmec deosebit – în ea se îmbină prin excelență istoria multiseclară și prezentul tumultuos al poporului nostru. În paginile lecturate găsim publicistică documentară, versuri, proză și, desigur, multe fotografii, ilustrații care atrag atenția și impresionează prin noutate. Condeierul reliefează evenimente importante din istoria țării, evocă cu discernământ figuri importante din istoria noastră zbuciumată: Burebista, Decebal, Mircea cel Bătrân, Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare și Sfânt, Mihai Viteazul, Ioan Vodă cel Cumplit, Alexandru Ioan Cuza, Alexei Mateevici, Nicolae Iorga și alte personalități notorii care au luptat pentru consolidarea, independența, apărarea libertății și integrității teritoriale a țării noastre, pentru păstrarea și prosperarea limbii materne, înscriind pagini glorioase în anele vremii. Cu aceeași căldură sufletească și măiestrie sunt schițate portretele contemporanilor, dintre aceștia îi numim pe Grigore Vieru, Gheorghe Malarciuc, Pavel Boțu, Gheorghe Vodă, Alexei Marinat, Claudia Partole și alții care și-au adus obolul la înmulțirea valorilor spirituale. Orice om pasionat de cultura și istoria neamului, din care își trage rădăcinile poate descoperi în paginile cărții multe lucruri inedite, văzute din alt unghi de vedere – al omului de cultură Gheorghe Marin.

Aliona TOSTOGAN

Biblioteci moderne în satele moldovenești

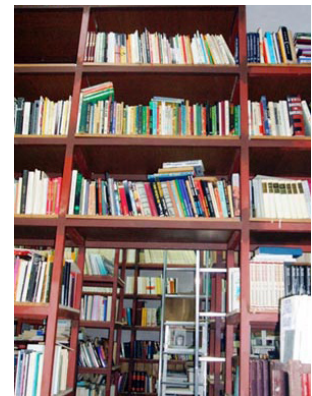
Fondul de carte a circa 40 de biblioteci școlare și sătești din localitățile rurale ale R. Moldova, va fi reinnoit cu ajutorul campaniei „Trimite o Carte peste Prut”, desfășurată în perioada decembrie 2009-ianuarie 2010 în România și lansată de Liga Studenților Basarabeni din România în parteneriat cu Ministerul Tineretului și Sportului al R. Moldova.

„Cărțile colectate în România vor ajunge acolo unde este cea mai mare nevoie, unde este lipsă de carte în grafia latină. Este un lucru necesar, pe care îl așteaptă bibliotecile și școlile de la sate. Fondul de carte în grafie latină, din mediul rural era cu 2-3 ani în urmă de 20-30 % din total. Tinerii de la sate nu au o ocupație atâta vreme cât nu există o carte pe care doresc să o citească și nu o poate găsi la el în comunitate”, a spus Ion Ciobanu, ministrul Tineretului și Sportului, în cadrul unei conferințe de presă consacrată rezultatelor intermediare ale campaniei.

Tudor Cojocar, președintele Ligii Studenților basarabeni din

România și din București afirmă că tematica volumelor colectate este diversă și satisface în mare parte doleanțele profesorilor și directorilor de școli care au fost chestionați în ajunul campaniei. Sunt cărți cu tematică școlară, literară, științifică, beletristică, literatură clasică, românească, cărți istorice, de gimnaziu și liceu.

Prima tranșă constituie 3 mii de volume care au ajuns deja în satele și școlile din raioanele Soroca, Glodeni, Anenii Noi, Drochia. Cărțile sunt colectate de la partenerii Ligii Studenților din România, care reprezintă persoane fizice și juridice.

După info-prim.md

Sursa: <http://www.timpul.md/article/2010/02/15/6592>

Cel mai mare stilou din lume are peste trei metri și jumătate lungime

Un indian deține recordul mondial pentru cel mai mare stilou din lume, de 3,65 metri. Biswaroop Roy Chowdhury, un inginer de 35 de ani, a realizat stiloul de 10 kilograme care conține 4,5 litri de cerneală, special pentru a intra în Cartea

Recordurilor. Recordul anterior era deținut de un neamț, pentru un stilou cu 2,5 cm mai scurt.

Sursa: http://www.realitatea.net/cel-mai-mare-stilou-din-lume-are-peste-trei-metri-si-jumatate-lungime_486192.html

CEA MAI MARE CARTE DIN LUME ARE 3 METRI

Fotograful Ayman Tarawi din Beirut, Liban, a intrat în Cartea Recordurilor, după ce a realizat cea mai mare carte din lume.

Aceasta are 3.85 metri pe 2.77 metri și are 304 pagini.

Sursa: <http://www.libertatea.ro/stire/cea-mai-mare-carte-din-lume-are-3-metri-231527.html>

IT

Concurența noilor sisteme de operare

Motorul de căutare Google a făcut publice planurile sale privind sistemul de operare Chrome OS, într-un moment în care Microsoft savurează succesul vânzărilor Windows 7. Tot în acest moment, Microsoft a hotărât că este momentul să dea detalii despre noul sistem de operare al companiei, Windows 8.

De curând, oficialii Microsoft au lăsat să se înțeleagă că următorul sistem de operare pentru computere va fi lansat în 2012, probabil în varianta de testare. Numele de cod rămâne Windows 8, dar ar putea fi rebotezat ulterior, mai notează sursa.

Google a făcut publice primele detalii legate de Chrome OS, sistemul de operare gândit pentru viteză maximă și acces la serviciile online gen Google Docs, Gmail și celelalte. Inginerii Google spun că sistemul de operare va porni în numai câteva secunde de la apăsarea butonului de power.

Windows 7, lansat în octombrie, are un succes deosebit tocmai datorită faptului că viteza a fost îmbunătățită și focusul a fost mutat de la securitate spre simplitatea utilizării. Windows Vista, care a fost centrat pe ideea de securitate, s-a dovedit un sistem de operare greoi pentru utilizator și complicat de

folosit. Ceea ce i-a atras foarte multe critici.

Inginerii Google au lucrat tocmai pe ideea unui sistem de operare simplu de folosit, rapid, Chromium fiind bazat pe Linux. În multe privințe este similar cu browserul Google Chrome, așa cum sugerează și numele. Cu toate acestea, are și puncte slabe. Se spune că Google nu va realiza driverele necesare

bunei funcționări a unor echipamente periferice, lucru absolut necesar dezvoltării unui sistem de operare care să funcționeze corect pentru utilizatorul non-tehnic.

Prima versiune testată de o parte din specialiști nu are funcții de bază, cum ar fi opțiunea „shut down” (deconectare) în meniul de operare. Evident, pentru a accesa sistemul de operare ai nevoie de cont special Google, altă chestie discutabilă, pentru că gigantul Internetului folosește aceste conturi pentru a strânge informații despre utilizatori și preferințele lor online.

Specialiștii care au testat Chrome vorbesc despre viteza de pornire, între 5 și 15 secunde, ba chiar sunt unii care compară viteza cu cea a lui Windows 7. „Viteza chrome este similară cu pornirea Windows 7 pe un sistem cu hard-disc SSD”, a explicat unul dintre testeri. Google va mai lucra la sistemul de operare până la lansarea de anul viitor și nu este exclus ca timpul de pornire să crească odată ce sunt încărcate și alte elemente – drivere, securitate și altele.

Sursa: <http://www.unimedia.md/>

GAZETA bibliotecarului

Ianuarie-Februarie-Martie
2010

Redactor-șef: Alexe Rău

Secretariat: Elena Turuta,
Raisa PlăieșuProcesare computerizată:
Rita CREANGĂAdresa redacției:
str. 31 August 1989, 78 A
MD 2012Chișinău, Republica Moldova
tel./fax: 22 14 75
23 80 04

e-mail: gazetabib@yahoo.com

Alte adrese ce conțin informații
din lumea bibliotecară:www.bnrm.mdwww.hasdeu.mdwww.ase.mdwww.pll.mdwww.ulim.md/librarywww.usm.md/bcu/istorie.phpwww.library.utm.md<http://mtc-or.md><http://moldova.cc/bibung><http://cid.from.md>www.sbm.dnt.mdwww.youth.md/library.phpwww.soros.md

Comunicarea prin e-mail ar putea dispărea peste 10 ani, scrie Daily Mail

Comunicarea prin e-mail a devenit foarte populară în ultimii 20 de ani în lume, însă evoluția internetului ne face să credem că acesta ar putea dispărea în următorii 10 ani.

Previțiunea se bazează pe faptul că tot mai mulți adolescenți utilizează Twitter și Facebook pentru a comunica, mai menționează aceeași publicație, citată de ziare.com. Profesorul David Zeitlyn de la Universitatea Kent consideră că pentru majoritatea tinerilor, mesajele interactive sunt cele mai preferate,

e-mailul fiind opțiunea persoanelor de vârstă mijlocie și înaintată.

Chiar dacă milioane de căsuțe poștale continuă să se umple zilnic, experții sunt de părere că e-mailul moare încet, pentru că este prea încet, deloc eficient și la modă, așa cum era odată. Twitterul este de preferat pentru că modul de comunicare este facil, la obiect și un mesaj poate ajunge la toate contactele în același timp, este de părere autorul raportului, profesorul britanic David Zeitlyn, de la Universitatea Kent.

Sursa: www.unimedia.md după ziare.com

FELICITARE DE PRIMĂVARĂ

